

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2014. évi február hó 25. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta, 2014. március hó 7. napján nyilvánosan kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntető ügyben a Győri Törvényszék 2013. május hó 17. napján kelt B.81/2013/55. számú **ítéletét megváltoztatja,**

I.r. vádlott, II.r. vádlott és III.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése a következő:

I.r. vádlott vonatkozásában:

társtettesként elkövetett emberölés büntette /Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés a., b./, f. pont/

társtettesként elkövetett rablás büntette /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pont/

társtettesként elkövetett rablás büntette kísérlete /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pont/

1 rb. társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette /Btk.325.§./1/ bekezdés a./ pont, /2/ bekezdés a./pont és /3/ bekezdés/

kényszerítés hatósági eljárásban büntett /Btk.278.§./1/ bekezdés /2/ bekezdés, I.fordulat/

társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés ba, bb, bc, be. pont, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/

3 rb. társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb., bc, pont /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpont/

társtettesként elkövetett lopás vétsége /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont, bb., bc./ alpont/

II.r. vádlott vonatkozásában:

társtettesként elkövetett emberölés büntette /Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés, a., b./ és f./pont/

társtettesként elkövetett rablás büntette /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pont,/

bűnsegédként elkövetett rablás büntette kísérlete /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./ c./ és d./pont/
társtettesként elkövetett löfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette /Btk.325.§./1/ bekezdés a./pont, /2/ bekezdés a./pont és /3/ bekezdés/
társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés ba, bb, bc, és be./pontok, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/
társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérlete /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont, bb, bc./ alpontok/
lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb., bc, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/
társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb., bc, /3/ bekezdés b./pont ba./alpont/
3 rb. társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb. és bc./pontok /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/
társtettesként elkövetett lopás vétsége /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont bb, bc./alpont/
folytatólagosan elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb, pont, /4/ bekezdés b./pont/

III.r. vádlott vonatkozásában:

bűnsegédként elkövetett emberölés büntette /Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés a./ b./ f./pont/
társtettesként elkövetett rablás büntette /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pont/
társtettesként elkövetett rablás büntette kísérlete /Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./ c./ és d./pont/
bűnsegédként elkövetett löfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette /Btk.325.§./1/ bekezdés a./, /2/ bekezdés a./ és /3/ bekezdés/
társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés, ba, bb., bc. és be./pont, /3/ bekezdés b./pont, ba./alpont/
társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérlete /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés, b./pont, bb., bc. alpont/
társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb., bc, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/
3 rb. társtettesként elkövetett lopás büntette /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés, bb, bc, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpont/
társtettesként elkövetett lopás vétsége /Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont bb, bc./ alpont/

Ezért a bíróság halmazati büntetésül

I.r. vádlottat 20 /húsz/ év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 /tíz/ év közügyektől eltiltásra,

II.r. vádlottat 20 /húsz/ év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 /tíz/ év közügyektől eltiltásra,

III.r. vádlottat 13 /tizenhárom/ év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 /tíz/ év közügyektől eltiltásra **í t é l i .**

Mindhárom vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap.

Az eljárás során lefoglalt, a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányságon tárolt, a bűnjeljegyzékben F.14/6/2012. tétel alatt szereplő 22 Long Rifle kaliberjelű, CDC Modell 122. típusú brazil gyártmányú puskát, valamint az F.14/6-10/2012., F.14/11-16/2012. szám alatt szereplő, összesen 216 db. különböző típusú sport és vadásztöltényeket elkobozza.

Az eljárás során lefoglalt, a Győri Törvényszék Gazdasági Hivatala által Bjt.I.48/2013. szám alatt bevételezett 2 db. fülvédő lefoglalását megszünteti és azt kiadni rendeli a ... részére.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r., II.r. és III.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A I.r., II.r. és III.r. vádlottak által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 24.000.- /Huszonnégyezer/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet **I.r. vádlott** köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék a 2013. május 17. napján kihirdetett B.81/2013/55. szám alatti ítéletével **I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki** a Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a.), b.)

és f.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntetében, a Btk. 321. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a.) és c.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetében, a Btk. 321. § (1) bekezdés és a (4) bekezdés a.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetének kísérletében, a Btk. 263/A. § (1) bekezdés a.) pont II. és III. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében, a Btk. 263/A. § (1) bekezdés a.) pont II. és III. fordulata szerint minősülő lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében, a Btk. 242/A. § (1) és (2) bekezdés I. tétele szerint minősülő hatósági eljárás akadályozásának büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés d.) és e.) pontja, valamint a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetében, a Btk. 316. § (1), (2) bekezdés c.) és d.) pont, valamint a (4) bekezdés b/1. pontja szerint minősülő 3 rb. társtettesként elkövetett lopás büntetében és a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségében.

Ezért halmazati büntetésül 20 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

II.r. vádlott bűnösségét a Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a.), b.) és f.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntetében, a Btk. 321. § (1) és (4) bekezdés a.) és c.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetében, a Btk. 321. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a.) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett rablás büntetének kísérletében, a Btk. 263/A. § (1) bekezdés a.) pont II. és III. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés d.) és e.) pontja, valamint a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében, a Btk. 316. § (1), (2) bekezdés c.) és d.) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő lopás büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő 3rb. társtettesként elkövetett lopás büntetében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségében és a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b.) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás büntetében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 20 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

III.r. vádlott bűnösségét a Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés a.), b.) és f.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntetében, mint bűnsegéd, a Btk. 321. § (1) és (4) bekezdés a.) és c.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás

büntetőben, a Btk. 321. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetőnek kísérletében, a Btk. 263/A. § (1) bekezdés a.) pont II. és III. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett löfegyverrel és lőszerral visszaélés büntetőben, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés d.) és e.) pontja, valamint a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetőben, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetőben, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő 3rb. társtettesként elkövetett lopás büntetőben, a Btk. 316. § (1) és (2) bekezdés c.) és d.) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétségében.

Ezért III.r vádlottat halmazati büntetésül 11 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A bíróság mindhárom vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés büntetésekbe beszámította az általuk előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a törvényszék a bűnjelekről, kötelezte II.r és III.r vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a **magánfél** részére 5.000 forintot és ennek 2012. április 17. napjától járó törvényes kamatát, valamint az államnak 1.500 forint illetéket. A **magánfél 2.** részére 90.000 forintot, ennek 2010. november 17. napjától járó törvényes kamatát, s az államnak 1.500 forint illetéket. A **magánfél 3.** részére 192.494 forintot, s az államnak 1.500 forint illetéket, a **Dr. Benke László ügyvéd**, mint **1. sértett** hozzátartozóinak jogi képviselője által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a bíróság II.r vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg a **magánfél** részére 140.650 forintot, ennek 2010. április 4. napjától járó törvényes kamatát, s az államnak 1.500 forint illetéket, a **Dr. Benke László ügyvéd** által képviselt **magánfél 4.** részére 1.184.520 forintot, s az államnak 71.000 forint illetéket, valamint **Dr. Benke László ügyvéd** munkadíja és költsége címén 50.000 forintot, a magánfél ezt meghaladó polgár jogi igényét egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte a vádlottakat egyetemlegesen és külön-külön a vonatkozásukban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész III.r vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása, valamint a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányságon F14/3. 6-16-os tétel alatt kezelt brazil gyártmányú puska, 215 db különböző típusú töltény és 1 db Shanghai légfegyver elkobzása, valamint a Győri Törvényszéken Bj.I48/2013. tételen 32., 33. sorszám alatt kezelt 2 db fülvédő lefoglalásának megszüntetése és a **magánfélnek** történő kiadása érdekében jelentett be fellebbezést. Hivatkozott arra, hogy a büntetés kiszabása során a büntetési tétel középértéke az irányadó, mely a III.r vádlott esetében 15 év. III.r vádlott

kiemelkedő tárgyi súlyú, háromszorosan minősülő élet elleni bűncselekményhez nyújtott segítséget, s ezzel egyidejűleg, valamint ezt megelőzően további bűncselekményeket követett el, amelyek mindegyike társas elkövetés volt. Az élet elleni bűncselekménynek ugyan csak részese, de a többi bűncselekménynek társtettese. A vádlott javára értékelhető enyhítő körülmények, - az, hogy részben fiatalorként követette el a terhére rótt bűncselekményeket, beismerő, feltáró vallomást tett és megbánta a bűncselekmények elkövetését - nem olyan súlyúak, amelyek elfogadhatóvá tennék a törvényi minimumhoz közel eső büntetés mértékét.

Jogorvoslással éltek a vádlottak és védőik is, egyaránt enyhítés érdekében, illetve a II.r. vádlott védője részbeni felmentésért.

A másodfokú eljárásban II.r. vádlott meghatalmazott védője bizonyítási indítványt terjesztett elő. Indítványához csatolta az általa felkért **dr. B. S.** pszichiáter magánszakértői véleményét, és **M.A.** magán fegyver- és nyomszakértői véleményét.

Dr. B. S. az elsőfokú eljárásban keletkezett iratanyag alapján **I.r. vádlott** vonatkozásában arra a véleményre jutott, hogy feltétlenül szükségesnek tartja az I.r. vádlott korábbi leleteinek pótlólagos beszerzését, szakirányú speciális vizsgálatok elvégzését, és megbízható heteroanamnézisek felvételét, mert ezek hiányoznak az eljárás szakértők véleményéből. Utalt arra, hogy a fenti adatok birtokában neurológus szakértő bevonásával lehet megbízhatóan véleményezni I.r. vádlott elmeműködését.

M.A. magán-fegyverszakértői véleményében a helyszíni szemlék és bizonyítási kísérletek általa vélt hiányosságaira mutatott rá, jelezve, hogy a nyomok vizsgálata az idő múlásával már nem lehet objektív. Nem látta eredményre vezetőnek próbálövés elvégzését sem annak megállapítása érdekében, hogy a II.r. vádlott által leadott, **1. sértett** testében megállt lőszer gurulatot kaphatott-e, hiszen olyan fontos adatok hiányoznak, mint lőtávolság, lövési szög, a sértett testhelyzete a lövedék becsapódásakor, a sértett testtömege, izomzatának jellemzői. Megjegyezte a magánszakértő azt is véleményében, hogy **1. sértett** ruházatának szakértői vizsgálatánál a bemeneti nyílás környezetében nem látni írásos nyomát annak, hogy a talajról felpattanó lövedékekről szennyeződés, letapadás, felkenődés (fű, föld) vizsgálat el lett-e végezve.

A védelmi bizonyítási indítványra tekintettel a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy az ítéletábra az eljárás szakértőket nyilatkoztassa meg. Az ítéletábra ezzel egyetértve a magánszakvéleményeket, mint okirati bizonyítékokat megküldve, a Be.109.§-a alapján az ügyben eljárás pszichiáter és fegyver szakértőket nyilatkoztattatásra hívta fel, kívánják-e azok alapján kiegészíteni, módosítani szakvéleményüket.

Az ISZKI Győri Intézete nyilatkozatában a szakvéleményét változtatás nélkül fenntartotta hivatkozva arra, hogy azt a rendelkezésre álló objektív adatok alapján készítették el, melyre a magánszakértőnek nem volt lehetősége, nem vizsgálta meg személyesen I.r. vádlottat, nem tekinthette át a rendelkezésre álló objektív adatokat.

A BSZKI fegyverszakértője ugyancsak nem tartotta indokoltnak a szakvéleményekben és az elsőfokú tárgyaláson tett megállapításának kiegészítését, pontosítását, az érdekelteknek is megküldött nyilatkozatában reagálta, cáfolta a magán szakértői vélemény megállapításait is.

A szakértői intézetek által adott nyilatkozatokat az ítéletábra kiadta az érdekelteknek.

II.r. vádlott védője beadvánnyal fordult az ítéletábrához, csatolva a magánszakértőknek a szakértői intézetek nyilatkozatára tett válaszait, melyben maguk is megerősítik korábbi magánszakvéleményeik megállapításait. Erre tekintettel a védő a Be.351.§ (2) bekezdés a./, b./ és c./ pontja alapján az ítélet megalapozatlanságára, valamint a bizonyítékok törvénytelen felvételére, - szakértő hiányára az eljárási cselekményeknél, - hivatkozással a Be.375.§-a szerinti, a másodfokú eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértés miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt, emellett azonban továbbra is kérve bizonyítás felvételét, tárgyalás keretében **dr. B. S.** és **M.A.**, valamint az ISZKI és a BSZKI szakértői véleményét készítő szakértők megidézését, a szakvélemények ütköztetését. Jelezte azonban, hogy az adott szakvélemények közt olyan ellentmondás mutatkozik, amely a másodfokú eljárásban a szakértők meghallgatásával sem oldható fel.

II.r. vádlott írásban is indokolta fellebbezését, ebben védőjével azonosan kifogásolta a lefolytatott helyszíni szemle, bizonyítási kísérlet szabályosságát és egyben indítványt terjesztett elő **T. D.** tanúkénti kihallgatása érdekében annak igazolására, hogy a lőtérre csupán lopási szándékkal mentek be.

A fellebbezési főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú tárgyaláson fenntartotta az ügyészi fellebbezést, a II. tényállási pont vonatkozásában indítványozta az indokolásra tartozó részek kiemelését a tényállásból, egyebekben azt megalapozottnak tartotta. Indítványozta az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazását, figyelemmel a 2012. évi C. törvénynek / új Btk/ arra a súlyosítást jelentő rendelkezésére, hogy halmazati büntetés esetén a generális maximumot 20 évről 25 évre változtatta, az pedig, hogy súlyosítási tilalom miatt I-II.r. vádlottak büntetése nem emelhető, eljárásjogi rendelkezés, amire a Btk.2.§.időbeli hatályának szabálya nem terjed ki. Ehhez kapcsolódóan hivatkozott arra, hogy a II. tényállásban írt, a **magánfél 3.** sérelmére elkövetett lopási cselekmény mellett az elkövetéskori szabályoknak megfelelően további, a Btk. 277.§ /2/ bekezdése szerint minősülő 80 rb. magánokirattal visszaélés vétségének is minősítendő a vádlottak cselekménye.

Indítványozta még ugyanezen bűncselekménynél is megállapítani az üzletszerű elkövetést, valamint azt, hogy már e cselekményt és a további IV/1-4. cselekményeket a vádlottak a szervezett elkövetés miatt bűnszövetségben valósították meg. Hivatkozott arra, hogy a törvényszék a IV/1. rablási cselekményt tévesen minősítette, az általa, a Btk. 321.§ /1/ és /4/ bekezdés a/ és c/ pontja szerint minősített cselekményt a vádlottak nem jelentős értékre követték el, így a c/ pont, mint minősítő körülmény tévesen került megállapításra, a helyes minősítés így a /4/ bekezdés a./ pontja.

Az I.r. vádlott az ítélezési gyakorlatnak megfelelően a IV/4-5. pontokban szereplő cselekményével, - törvényi egységként értékelendően - 1 rb. lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés büntettét valósította meg. Kifejtette továbbá, hogy a II.r. vádlott a többszörösen minősülő emberölés büntettét felbujtóként valósította meg, hisz a törvényi egységbe olvadó magatartásokat az önmagukban legsúlyosabban minősülő részcselekmények alapul vételével kell értékelni, és az első cselekményben felbujtóként vett részt. Erre tekintettel I.r. vádlott tettesként követte azt el.

A büntetés kiszabása körében mindhárom vádlott vonatkozásában az enyhítő körülmények köréből mellőzendőnek tartotta a személyiségzavart, hisz az a beszámítási képességet nem érintette, további súlyosító körülményként kérte értékelni, - ahol nem minősítő körülmény - a csoportos elkövetést és a bűnszövetséget. A III.r. vádlottnál enyhítő körülményként hivatkozott a bűnsegédi alakzatra. Álláspontja szerint a III.r. vádlott esetében a tetтарыыos büntetés legalább az egyébként irányadó középértékhez közelítő szabadságvesztés alkalmazása, melyben még mindig komoly súllyal jelen van a büntetés nevelő jellege. Indítványozta továbbá a IV/5. pontban lefoglalt bűnjelek vonatkozásában az ügyészi fellebbezésnek megfelelően pótolni a rendelkezést.

A védelmi oldalról bejelentett fellebbezéseket is tartották az érintettek, I.r. és III.r. vádlottak és védőik továbbra is a büntetés enyhítését kérték, a védők e körben részletesen kifejtették álláspontjukat, kiemelten foglalkozva a vádlottak javára szóló körülményekkel. **I.r. vádlott** védője az alkalmazandó jogszabályt illetően nem értett egyet a fellebbviteli főügyészség indítványával. Hivatkozott arra, hogy a védenccé terhére bejelentett fellebbezés hiányában, a súlyosítási tilalom miatt nem bír relevanciával, hogy az új törvény szerint a halmazati büntetésként kiszabható büntetés felső határát 25 évre emelte, ezzel szemben a vagyon elleni bűncselekmények közül az értékhatár módosulása folytán a I/3. pontjában írt cselekmény enyhébben minősül, mint ahogy kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé az új Btk. a II. és IV/1. és 2. tényállást érintően, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezését illetően is, ezért a jelenleg hatályos büntető törvény alkalmazását indítványozta. Az I.r. védője védenccé érdekében kifogásolta a II.r. védője által előterjesztett, I.r. vádlottat érintő bizonyítási indítványt hivatkozva arra,

hogy védencének az első fokú bíróság által elfogadott vallomásában semmi nem utal arra, hogy ismételt elmeorvos-szakértői vizsgálata indokolt lenne.

III. r. vádlott védője a másodfokú tárgyaláson ugyancsak a büntetés tartamának enyhítését és eggyel enyhébb fokozat meghatározását kérte, hivatkozva arra, hogy a III. r. vádlott a terhére rótt bűncselekmények közül hat cselekményt fiatalkorúként, három esetben bűnsegédként, rendkívül kiforratlan személyiségként, mások ráhatására követett el. Édesapját súlyos baleset érte, így a három gyermekes család hosszú időn keresztül jövedelem nélkül maradt. Ezért a III. r. vádlott minden lehetőséget megragadott, hogy munkához, jövedelemhez jusson, ezzel is segítve a család megélhetését. Ezeket a körülményeket álláspontja szerint az első fokú bíróság nem vagy csak részben értékelte nem megfelelő súlyt tulajdonítva nekik. Mindezekre tekintettel a védő lehetőséget látott enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott, vagy a törvényi minimumhoz közelítő büntetés kiszabására is.

A II.r. vádlott védője továbbra is tartotta, és a korábbiakban kifejtettekkel azonosan indokolta az élet elleni bűncselekményre vonatkozó felmentési kérelmét, az ugyancsak ehhez kapcsolódó, további több irányú bizonyítási indítványt előterjesztve a másodfokú tárgyaláson is, mely egyrészt helyszíni szemle tartására, nyomkutatásra, ezen belül a projektilek feltalálására irányult, másrészt a bírói szoba ajtajának, a poroltónak, téglafalnak illetőleg a palánkot tartó betonoszlopnak a vizsgálatára annak érdekében, hogy az ott észlelt nyomok fegyvertől származnak-e, milyen szögből érte őket a lövedék, milyen irányból távozott a szilárd tárgyról. Ballisztikai vizsgálat elvégzését, a fegyverszakértő ismételt nyilatkoztatását, illetve a **II.r. vádlott** által használt fegyver átütő erejének vizsgálatára is indítványt tett. Fontosnak tartotta tisztázni, hogy a bűncselekményt követően a golyók, illetve lövésnyomok feltalálása közti időben zárva volt-e a lőtér, **B. B.** hány golyónyomot talált a lőteret elválasztó téglafalon, melyik nyomozó mutatta meg neki az ajtón lévő nyomot. Indítványt tett az orvosszakértői vélemény kiegészítésére is, tisztázandó hogy a **2. sértett** fejére leadott lövés önmagában halálos volt-e. Továbbra is tartotta a II. r. vádlott által már korábban előterjesztett indítványt **T. D.** kihallgatására nézve arra irányulóan, hogy 2012. április 17-ét megelőzően járt-e I. és II. r. vádlottal a lőtéren és tartotta I. r. vádlott vonatkozásában az igazságügyi neurológus szakértői vizsgálat elvégzését is.

Fellebbezésében új irányt jelentett a hatályon kívül helyezésre irányuló kérelem, ennek alapjaként megjelölve a felderítetlenségből, iratellenességből és helytelen ténybeli következtetésből adódó hatályon kívül helyezési okokat, és ehhez kapcsolódóan az indokolási kötelezettség elégtelenségét.

Eljárási kifogásként fogalmazta meg, hivatkozva a fegyverszakértői magánszakvélemény megállapításaira, hogy szakértő igénybevétele nélkül végezték a helyszíneléshez tartozó nyomozati cselekményeket, szükséges szakértelem hiányában így nem volt teljeskörű a nyomfeltárás, lényeges cselekményeket elmulasztottak,

illetve tettek olyan megállapításokat, ami szakértői feladat lett volna. Mindezt már az első fokú eljárásban folyamatosan kifogásolta, a másodfokú tárgyaláson ismételten részletesen kifejtette álláspontját, azzal összegezve, hogy így sem eljárásjogilag, sem megalapozottságát illetően nem alkalmas ez a szakértői bizonyítási anyag és az ahhoz alapot adó helyszínelés és bizonyítási kísérlet eredménye a tényállás teljeskörű tisztázására és így a felelősségi kérdés törvényes elbírálására. Kérte továbbá valamennyi bizonyítási indítvány elfogadását, illetve, ha mindez a másodfokú eljárásban nem teljesíthető, az eljárás ezen szempontok szerinti megismétlését.

A másodfokú tárgyaláson megjelent vádlottak csatlakoztak védőikhez megbánásuknak adva hangot.

1. sértett hozzátartozóinak és **magánfél 4.** sértettnek jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson sérelmezte, hogy az első fokú bíróság **1. sértett** hozzátartozóinak nevében érvényesített polgárjogi igényét érdemben nem bírálta el, illetve nem rendelt el bünyügyi zárlatot a **magánfél 4.** részére megítélt polgárjogi igény biztosítására.

A Győri Ítéltábla a fellebbezésekre és azok kiegészítésére figyelemmel a Be.348.§-ának megfelelően teljes felülbírálatot végzett az ügyben, ami az ítélet mellett kiterjedt az azt megelőző bírósági eljárásra is. A másodfokú tárgyalás előkészítő szakaszában okirati bizonyítékként kezelve megküldte nyilatkozatra a magánszakvéleményeket az ügyben eljáró szakértőknek, akik az abban foglaltakat megismerve tartották véleményüket, jelezve azt is, hogy már korábban kifejtették ezekkel a felvetésekkel kapcsolatban véleményüket, amin érdemben változtatni nem kívánnak.

A másodfokú bíróság további bizonyítást ezen iratrészek tárgyalás részévé tételén túl nem rendelt el.

A teljes felülbírálat kiterjedt tehát az első fokú eljárásra, és ugyan a bíróság törvényességi felügyeletet nem gyakorol a nyomozati munka felett, de azt vizsgálnia kellett, hogy az eljárási szabályoknak megfelelt-e a bizonyítékok beszerzése, hisz ellenkező esetben - ha nem orvosolható az adott mulasztás - ezek a bizonyítékok figyelembe nem vehetők, és így értékelés alapját sem képezhetik.

A II.r. vádlott védője már az első fokú eljárásban, majd fellebbezésében és a másodfokú szakaszban is támadta több nyomozati cselekmény törvényességét, és ezzel összefüggésben vitatta, hogy ezekre bírói döntés alapozható. Mindezt perbeszédében is kifejtette, s ehhez kapcsolódóan pszichiáter és fegyverszakértői magánvéleményeket csatolt, igazolandó, hogy nem volt teljeskörű I.r. vádlott pszichiáter szakértői vizsgálata, hisz lényeges adatokra az nem terjedt ki, illetve felületes volt a helyszínen végzett nyomozati munka, szakszerűtlen és részben szakértői kompetenciába tartozó nyomfeltárás és rögzítés történt, melynek következményeként mindez olyan adatokat tudott biztosítani a szakértők számára, ami megakadályozta a megalapozott, megnyugtató eredménnyel járó szakértői bizonyítást.

Ezen védelmi okfejtésnek az ítéletábra nem adott helyt. A kifogásolt nyomozati cselekmények eljárási szabályba nem ütköztek, az eljárási törvény, de ezen túl a védelem által hivatkozott 31/2008.(XII.31.) IRM rendelet és az ehhez kapcsolódó egyéb jogszabályok sem tartalmazzak szakértő igénybevételére kötelező eljárási rendelkezést, ezért törvénysértés miatt az így beszerzett bizonyítékokat kirekeszteni nem kellett a bizonyítékok köréből.

A számtalan védelmi hivatkozás annyiban nem alaptalan, hogy valóban lényeges bizonyítékok, a bűncselekményhez kapcsolódó nyomok feltárására utóbb került sor, de mindez az iratokból is kitűnik. A lövések, a lövéseket leadók pozíciójának meghatározása során az is tény, hogy az oszlopokon és a lőtér falán rögzített elváltozásokra külön szakértői vizsgálatot nem rendeltek el, mint ahogyan az is, hogy ezen nyomokhoz rendelkezhető lövedékek sem álltak rendelkezésre, ballisztikai és becsapódás vizsgálatokat sem végeztek.

Ugyanakkor a feltárt és szakszerűen biztosított nyomokkal, adatokkal a szakértői megállapítások - és ebbe beleértendő az orvos- és együttes orvos-fegyverszakértői vélemény - összhangot mutatnak, aminek további elemzése már nem eljárásjogi kérdés, hanem az adott bizonyíték bizonyító erejének értékelése, azaz már átvezet a megalapozottsági kérdéskörbe.

A másodfokú bíróság ezen túl is törvényesnek találta a lefolytatott bizonyítási eljárást, valamennyi adott bizonyíték tárgyalás részévé tétele Be-szerűen megtörtént, ennek során a védelem jogai nem sérültek, a jegyzőkönyv tartalmából mindez nyomon követhető volt.

Eljárási kifogásként ritkán fordul elő a megalapozott döntést biztosítani nem tudó rövid pertartam. Közvetlen ok-okozati összefüggést nem teremt az időszorúság, hisz önmagában az elhúzódozó bizonyítási eljárás és a megalapozott döntés-hozatal, illetve ennek ellenkezője nem következik egymásból. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bűnügyi iratokból az első fokú eljárásról készült jegyzőkönyvből állapíthatja meg, hogy az adott bizonyítási eljárás a konkrét eljárási cselekmények, és azok eredménye alapján került-e a bíróság olyan helyzetbe, hogy az adott ügyben megalapozott és törvényes döntést hozhasson. Alapos előkészítés, megfelelő felkészültség és az adott cselekmény Be-szerű elvégzése esetén a pertartam csökkenthető anélkül, hogy ez megalapozatlansággal járjon. Az erre vonatkozó védelmi kifogások ebben az ügyben nem helytállóak.

Rátérve az ítéleti tényállásra, a vádlottak terhére rótt vagyon elleni bűncselekményekre vonatkozó, - ide értve a két rablási cselekményt is, - tényállást lényegében a védelmi oldal sem vitatta, az néhány részlettől eltekintve a teljes, tényfeltáró és bűnösségre is kiterjedő vádlotti vallomásokra alapítható volt, ugyanakkor a bíróság tényállási pontonként minden lényeges részletre alaposan értékelte a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat, a vitatott tényállási részekre

nézve számot adott mérlegeléséről. Megállapítható ezen tényállási részek vonatkozásában, hogy a lényeges elemek aggálytalanul rögzíthetők voltak.

A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeként az emberölésre vonatkozó ítéleti tényállás megalapozatlanságára, az ehhez kapcsolódó elégtelen indoklásra vonatkozó védelmi okfejtéseket nem találta alaposnak, és így az erre alapított hatályon kívül helyezési kérelmet sem ítélte teljesíthetőnek. Az első fokú bíróság pontosan felsorolta azokat a bizonyítékokat, amelyek mérlegelésével állapította meg a tényállást és indoklásában arról is számot adott, hogy milyen okból, mely adatokra alapította azt.

A vitatott helyszíni szemlékhez és bizonyítási kísérlethez kapcsolódó adatok és a kétségtelenül részben erre épülő szakértői bizonyítási anyag lényeges, de nem az egyedüli bizonyítási kört jelenti ebben az ügyben. Az első fokú bíróság külön-külön és folyamatosan összehasonlítva kezelte a rendelkezésre álló személyi bizonyítékokat is, kiemelten elemezve e körben a vádlotti vallomásokot és azokat az egyéb tanúvallomásokot, melyek több lényeges ponton erősítették, vagy adott esetben cáfolták a felhívott bizonyítékokat, kiegészítve mindezzel a vádlotti állítások értékelését.

Ezen túl és a felsorolt tárgyi és okirati bizonyítékok mellett alapvető és nehezen támadható eleme a bizonyításnak az emberölés áldozatául esett sértettek, az elszenvedett sérülések igazságügyi orvos-szakértői vizsgálata, és az e körben tett orvosszakértői megállapítások. Ebből az is leszűrhető, hogy az erre vonatkozó védelmi észrevételek nem foghatnak helyt. Az elszenvedett sérülések elemzése külön-külön is megtörtént, ugyanakkor az oksági láncolat orvosszakértőileg sem szakadt meg, hisz mindkét sértett esetében megállapítást nyert, hogy a lövési sérülések elszenvedése okán bekövetkezett külső és belső elvérzés volt a halál oka. Az elfogadott szakértői adatokhoz képest a tényállás mindezt pontosan tartalmazza.

Ezeket a bizonyítékokat tehát együttesen kell vizsgálni, aminek az első fokú mérlegelés megfelel, de nem tudta az ítélőtábla ezt megállapítani arról a levezetésről, amire fellebbezési kérelmét és az ehhez kapcsolódó bizonyítási indítványokat alapozta a II.r. védője. A bizonyítási kísérlet ugyan nem terjedt ki több, általa felvetett kérdésre, de lehetőséget biztosított arra, hogy az érintett vádlottak állításait, azok helytállóságát a helyszínen rekonstruálni lehessen, figyelemmel a helyszíni feltárás adataira is. Mindkét vádlott volt olyan helyzetben, hogy ezzel kapcsolatban megtegye érdemi nyilatkozatait. Az eljárás során számtalan esetben tettek vallomást, kifejtették álláspontjukat, az így tett vallomásaik önmagukhoz, egymáshoz, és az adott részlethez kapcsolódó további bizonyítékokkal összevethetők voltak, amit ha a másodfokú bíróság elvégzett, az első fokú bíróság által levont következtetésekre jutott.

A lőtéren történtek rögzítéséhez tehát nem hagyhatók ki a személyi bizonyítékok, ezen belül nyilvánvalóan az döntendő el, hogy II.r. vádlott, avagy a III.r. vádlott által vitathatatlanul több lényeges elemében leigazolt I.r. vádlotti előadásra alapítható-e a tényállás, és ebből az értékelésből egyoldalúan nem lehet kiemelni azokat az adatokat sem, melyeket a II.r. vádlott védője támad. A bizonyítékértékelésnek zárt logikai

rendje van, az irányától függetlenül valamennyi adatot, azonos mérték szerint kell összevetni, így lehet csoportosítani, súlyozni azokat, majd levonni a megfelelő következtetést, mindez eredményezheti a megalapozott tényállást.

A bizonyítási indítványok elutasítására azért került sor, mert ehhez a törvényben megkívánt megalapozatlansági okokat meg kellene állapítani, úgy, hogy az ítélőtábla ne sértse meg a felülmérlegelés tilalmát, aminek a lényege, hogy ugyanazon adathoz a másodfokú bíróság eltérő következtetést nem fűzhet, magyarán kiindulási pontként a II.r. vádlott vallomását nem fogadhatja el.

Az első fokú bíróság helyesen foglalt állást ebben a kérdésben, hisz ha sorra vesszük az elfogadott további bizonyítékok tükrében - ide értve a vitatott szakértői megállapításokat is - a II.r. vádlott állításait, azok semmiben nem nyernek visszaigazolást, legfeljebb egyik-másik bizonyíték nem alkalmas semminemű következtetés levonására. Az első fokú bíróság megállapításai nem tartalmazznak sem iratellenességet, sem helytelen ténybeli következtetést.

A II.r. vádlott védekezése semmiből nem következik, rendre megcáfolt, és magával az aggálytalanul rögzíthető eseménylánccal sincs összhangban, ráadásul tény, hogy első vallomáshoz képest folyamatosan új részletekre hivatkozott, amivel próbálta előadása hitelességét igazolni.

Több vallomással, és részben saját nyilatkozatával igazolt vonzódása a fegyverekhez. Ő rendelkezett helyi ismerettel a lőtérén, ismerte **2. sértettet**, aki nyilvánvalóan felismerte volna, így eleve értelmetlen az álcázás nélküli, „befutok-kifutok” lopási hivatkozás. **T. D.** semmilyen szinten nem igazolta le az erre történt hivatkozást, ami összhangban van az I.r. és III.r. nyilatkozataival is, ezért sincs ok az erre vonatkozó bizonyítás elrendelésére.

A függő, I.r-nek alárendelt szerepet semmi nem támasztja alá, sem pszichiáter vélemény, sem a diáktársak, ismerősök tanúvallomása, sem a közös addigi bűnelkövetés nehezen vitatható részletei. A konkrét cselekménysor a II.r. vádlott előadása szerint több ponton követhetetlen, rekonstruálhatatlan. Érthetetlen reakciókkal tarkított ez az előadás, hacsak a bűncselekmény utáni helyszíni magatartását vizsgáljuk, ahol nyoma sincs az általa hivatkozott pszichés állapotának. Többször volt saját vallomása szerint is olyan helyzetben, hogy kilépjen a történetből, térben és időben vizsgálva az eseményeket, könnyűszerrel elhagyhatta volna a helyszínt. Egyszerűen nyoma sincs a kényszerhelyzetnek, a nyugodt, fegyelmezett és a terveknek mindenben megfelelő viselkedése, magatartása, az értékek összeszedése, a helyszín elhagyásának módja mind ezt mutatja. A cselekmény elkövetése után folyamatosan lett volna lehetősége, hogy feltárja az I.r. cselekményét, ennek ellenére továbbra is szerepet vállalt a tárgyak eltüntetésében, alibi biztosításában, a biztonságos mozgásuk megszervezésében, másnap az iskolai viselkedésükben. Azt sem alap nélkül emelte ki az első fokú bíróság, hogy legalább az első vallomástételekor feltárhatta volna a későbbi hivatkozásait, hisz így védekezésének hitelessége valóban megkérdőjelezhető.

Ezen túl, és ezzel párhuzamosan a védelem által vitatott helyszínelés, nyombiztosítás adataiban, orvos, fizikus, fegyver és pszichiáter szakértői anyagban sincs egy olyan elem, megállapítás, ami igazolná ezeket az állításokat. Megállapította az ítélőtábla, hogy korrekt módon szakértették meg a biztosított nyomokat, elemezték a vizsgálati eredményeket, és ahol nem volt egyértelmű a válasz, azt jelezték a szakértők. A bizonyítási kísérlet vizsgálatából is ugyanez vonható le, pontosan tartalmazzák a vélemények a bizonyosságot, valószínűsíthetőséget, illetve a szakértőileg egyik-másik felvetés leigazolhatatlanságát.

És ezek után vizsgálva az I.r. és III.r. vádlottak önmagukat is terhelő, I.r. esetében a lőtéren belüli eseményekre teljes feltárást jelentő beismerő vallomásait - ahogyan nem vihető végig a kifejtettek miatt II.r. védekezése,- úgy követhetők az események az I.r. vallomása alapján. Nála is háritással indult a vallomástétel, de itt is megfigyelhető, hogy minden lényeges részlet a helyén volt, csupán a tényleges ölési cselekmény leírásakor - ami szintén azonosságot mutatott - cserélte fel a szerepeket a II.r. vádlottal. Ezt hamarosan korrigálta, és innentől pontosan összeolvasva az eljárás során tett vallomásait, lényeges eltérés nincs. Pontos, elfogultságot nem mutató nyilatkozatokat tett, kitartva amellett, hogy kitől indult az élet elleni cselekmény ötlete és megtervezése, mi volt ebben az ő, a II.r., illetve a III.r. szerepe, ki, hogyan reagálta le, hogyan jutottak el a felvetéstől az első próbálkozásokon át a bűncselekmény megvalósításáig.

Ebben a körben a III.r. vádlott, és a rendelkezésre álló egyéb személyi bizonyítékok mindenben az I.r. állításait igazolták vissza. Az első ölési cselekménynél minden adat az I.r. végrehajtását igazolta, I.r. semmilyen módon nem háritott, előadásából az kirajzolódott, hogy II.r. nem a megállapodás szerint járt el, de ehhez sem fűzött semmit, nem próbálta igazolhatatlan történettel kisebbiteni szerepét. A II.r. vádlott nem ezt tette, az eljárás során bővítve, hitelesebbé téve írta le az eseményeket, mint az I.r. vádlott saját cselekményét.

A második sértett elleni támadásnál, mivel bizonyította, hogy tevőlegesen részt vett a cselekményben, már egy kényszerhelyzetben történt magatartást ír le, ahol arra ügyelni próbált, hogy ne tegyen kárt a sértettben. Ehhez kellett a szakértői megállapításokat gyengíteni, de ezt nem tudta az ítélőtábla elfogadni. A rögzített sérülés, az adott testtájék, a kimutatott löcsatorna, a lövedék gurulatot kizáró állapota, a becsapódási irány, a lövések leadásának távolsága, és a rögzíthető lőirányok szakértőileg kimunkáltak, azokban nem észlelhetők azok az ellentmondások, amire a védelem próbálta érveit alapozni. A szakértők a tárgyaláson minden védelmi felvetésre megadták a választ, a II.r. vallomását ezek összességükben megcáfolták. A becsatolt fegyverszakértői magánvélemény egyrészt elméleti, több irányból közelítő megállapításokat tesz, ami önmagában bizonyára megállja a helyét, de ahhoz, olyan konkrét kiindulási pont kell, olyan tényadatok, ami ebben az ügyben nincs. Ha itt a hatóság mulasztott, nem szakértői kompetencia ezek pótlása, hisz innentől törvényes

szakértői bizonyításról sem lehetne beszélni. Vizsgálva ezeket a kifogásokat eljárási törvénybe ütköző nyomozati cselekmény nem található. A kifogásolt eljárási cselekményekben szakértő valóban nem vett részt, de a védelem által hivatkozott hatályon kívül helyezési okot jelentő mulasztást a már kifejtettek szerint ez nem jelent. Vitathatatlan, de ezt a hatóság sem próbálta leplezni, hogy több lényeges elváltozást, releváns nyomot utóbb fedeztek fel, de mindez korrekt módon rögzítésre került, és ettől az első fok által elfogadott bizonyítékokat nem kellett kirekeszteni. A II.r. vádlott többszörösen megcáfolt védekezéséhez nem lehet a bizonyítást igazítani, további nyomfeltárás elmaradását eljárási hibaként feltüntetni, kifogásolni, hogy a rögzített lőirányokat megalapozó elváltozásokat további vizsgálatokkal nem járták körül, hiányolni a cél és seb ballisztikai és áthatolási elemzést akkor, amikor az orvos- és fegyverszakértők külön és együttesen is határozottan kizárták könnyen követhető szakértői elemzéssel, hogy a **1. sértettet** fartájékon elérő lövedék bármely akadályon irányt változtatott volna. Abban is egyetértettek, hogy a becsapódási hely, illetve feltárt löcsatorna egyeztethető a II.r. vádlott irányzott lövéseivel. A II.r. vádlott egyébként maga is tett olyan kijelentést, hogy a sértett irányába adta le a lövéseket. Tehát a becsapódás iránya a löcsatorna feltárása, a lövedéket leadó II.r. vádlott lehetséges pozíciójának meghatározása mentes a védelem által hivatkozott ellentmondásoktól. Visszatérve a magánszakvéleményekre, szakértői kompetenciába tartozó kérdésekben nem kívánt az ítéletálla állást foglalni, ezért a szakértők rendelkezésére bocsátotta ezeket a felvetéseket, ennek eredménye ismert.

A vitatott orvos- és fegyverszakértői vélemények tehát nem egyedüli bizonyítékot képeznek, hisz ez esetben valóban minden kérdésre választ adó szakértői anyagot kellene produkálni, de azok a részletezett személyi, tárgyi, okirati bizonyítékokkal együtt értékelendők, amit a védelem rendre kihagyott a felvetéseiből. Ez nem hiba a védelem részéről, hisz számára alapvető követelmény, hogy védelmi oldalról közelítsen. A bizonyítékok Be-szerű, mindenre kiterjedő, az objektív igazság megállapítását célzó értékelése a bíróság feladata. Ennek a törvényi elvárásnak az első fokú bíróság mérlegelése megfelelt.

Összegezve, hogy miért nem fogadta el a másodfokú bíróság a védelmi okfejtést és adott helyt a bizonyítási indítványoknak, ki kell tehát emelni, hogy a mérlegelés fő rendező elvét, a három vádlott eljárási szereplésének, vallomásainak megítélése jelenti. Az I.r. vádlott többszörösen minősülő emberölést vállalva magára, kitartóan állította, hogy a II.r. vádlott indította el az egész cselekményt, a felbujtására egyeztek bele az esetleg több ember megölését magába foglaló bűnelkövetésbe. Ezt az előadását mindenben leigazolta a III.r. vádlott is. A felsorolt I. és III.r. vádlott vallomását alátámasztó további bizonyítékok mellett mindezt elvetni, hiteltelennek értékelni, mind logikailag, mind eljárásjogilag tarthatatlan lenne. A tényállás további részei innentől nem épülhetnek a II.r. vádlott vallomására anélkül, hogy ne vennénk ki

a bizonyítékok közül ezeket az adatokat, amire viszont a kifejtettek miatt nem kerülhet sor. Ezzel a kör bezárult, ezért nincs alapja a védelmi kifogásoknak. Mindez az ítélet indokolásából kiolvasható, azaz a szükséges mértékben számot adott következtetéseiről és megállapításairól az első fokú bíróság, így a tényállást megalapozottnak találta az ítéletábra, a továbbiakban a másodfokú döntést is erre alapította a Be. 351.§ /1/ bekezdése értelmében.

A tényállást csupán a I/3. tényállási pontban kell korrigálni a fellebbviteli főügyészi észrevételnek megfelelően, a 8. oldal utolsó bekezdésétől a 10. oldal 1. bekezdésig tartó felsorolás ugyanis az indokolásra tartozik, ezért azt mellőzni kellett a tényállásból.

A rendelkezésre álló, a bíróság által elfogadott iratok alapján a IV/3. tényállásban pontosította az ítéletábra azt a részt, miszerint amikor az I.r. vádlott a fegyveréből több lövést nem tudott leadni, és ezt észlelte a II.r. vádlott, akkor kezdett löni a sértettre.

Ezen megalapozott tényállás alapján az első fokú bíróság okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére, felmentő rendelkezés meghozatalára sor nem kerülhetett.

A minősítés és a további jogkérdések felülbírálatához vizsgálnia kellett az ítéletábrának az időbeli hatály kérdését. A Btk.2.§-a értelmében a főszabály az elkövetéskor hatályos törvények alkalmazása, ettől eltérni csak abban az esetben lehet, ha enyhébb elbírálást jelent az elbíráláskori anyagi jogi jogszabálykörnyezet. A törvényszék az első fokú elbíráláskor hatályos, 1978. évi IV. tv., azaz a régi Btk. alapján hozta meg döntését, mivel az időközbeni törvénymódosítás alapján a II. tényállási pont esetében a 80.rb. magánokirattal visszaélés vétségeként értékelhető bűncselekmények, a lopási cselekmény minősítő körülményeként nyertek megfogalmazást, ami valóban enyhébb elbírálást jelentett.

Ehhez képest 2013. július 1-én hatályba lépett, a 2012. évi C. törvény, az új Büntető Törvénykönyv, így a másodfokú eljárásban ismét el kellett végezni a jogi értékelést. A fellebbviteli főügyészség pontosan idézte a generális maximum 20-ról 25 évre történő emelését halmazati büntetés esetén, mely egyértelműen súlyosabb változást takar, azaz indítványa szerint minden vádlott esetében vissza kell térni az elkövetéskor hatályos törvényre, mellyel összefüggésben indítványozta az említett II. tényállás vonatkozásában a lopás mellett mindhárom vádlott bűnösségét megállapítani 80 rb. a Btk.277.§./2/ bekezdés szerinti társtettesként elkövetett magánokirattal visszaélés vétségében is. Utalt még arra, hogy az I. és II.r. vádlott esetében fennálló súlyosítási tilalom, mint eljárásjogi kategória, nem vehető figyelembe a kérdés eldöntésénél. A bíróság nem osztotta ezt az álláspontot. Az helytálló, hogy anyagi-jogi szabályok

alkalmazásáról van szó, de a bíróságnak a konkrét ügy minden releváns elemét vizsgálni kell, és ez az értékelés az adott bírósági eljárási szakasz sajátosságait is magába foglalja. Nyilvánvaló, hogy az első fokon eljáró bíróság más perjogi helyzetből végzi ezt az értékelést, mint a másodfokon eljáró, a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet felülbíráló bíróság, ahol az egyik speciális, a felülbírálatra érdemi kihatással lévő szabály a súlyosítási tilalom, ami eljárásjogi rendelkezés ugyan, de tartalmát tekintve, mint a jelen ügyben is, alapvetően meghatározza I-II.r. vádlottak esetében a büntetés-kiszabás lehetőségeit, azaz az anyagi-jogi szabályok alkalmazásának kereteit. Ténylegesen tehát esetükben, mivel terhükre szóló fellebbezés nincs, a felemelt halmazati büntetés semmiféle relevanciával nem bír. Az ítélkezési gyakorlat abban egységes, hogy a bíróság mérlegelési körébe tartozik az enyhébb elbírálás megítélése, arra tehát helytelenül utalt a védelem, hogy pusztán matematikai kérdés az adott rendelkezések összevetése.

A felülbírálat során releváns valamennyi törvényi változást sorra vette az ítélőtábla, ennek megfelelően a 4/2013.(X.14) BK számú Kúriai véleményt követve egyértelműen enyhébb elbírálást jelent a büntetés kétharmad részének kitöltése utáni feltételes kedvezmény lehetősége.

Emellett a jelenleg hatályos törvény alapján a 2 rb. fegyveres rablás enyhébben minősül, 5-15 évig terjedő szabadságvesztés helyett 5-10 évig büntetendő, a nagyobb érték 200 ezerről 500 ezer felettire emelkedett, ezért az I/3. tényállási pontban szereplő 397.191.- Ft-ra elkövetett lopás szintén enyhébben minősül. A jelentős érték ötmillió feletti elkövetésre változik, így a II.r. vádlott I/7. tényállásban írt lopási cselekménye szintén enyhébb megítélésű a tárgyi súly csökkenése miatt. Ezen túl a halmazat emelkedését jelentené a további 80 rb. okirattal visszaélés beminősítése is.

Visszatérve a súlyosítási tilalomra, a III.r. vádlottat ez ugyan nem érinti, de ténylegesen a 25 év lehetséges maximum sem, hisz nyilvánvaló, nem lehet elszakadni a büntetéskiszabás elveitől, a belső arányosság követelményétől, azaz esetében sem releváns jogszabályváltozásról van szó. Összességében ezért találta az ítélőtábla alkalmazhatónak mindhárom vádlott esetében a jelenleg hatályos Btk-t, ezért azon bűncselekmények vonatkozásában, ahol érdemben nem változtatott a minősítésen, ott is eszerint kellett a bűncselekmények megnevezését és a jogszabályi helyeket átdolgozni.

A minősítés tényleges megváltoztatására vonatkozó fellebbviteli főügyészi indítványt túlnyomórészt helytállónak találta az ítélőtábla. A vagyon elleni bűncselekmények vizsgálatakor valóban megállapítható, hogy a kezdeti alkalomszerűséget felváltotta olyan fokú szervezettség, ami már kimeríti a bűnszövetséghez megkívánt törvényi feltételeket, ezért a II., a IV/1-4. tényállási pontban írt bűncselekmények elkövetéseknél megállapítottuk azt, így a II., IV/4. alatti cselekményeknél ezt is minősítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság.

A vádlottak az iskola sérelmére elkövetett lopást is üzletszerűen valósították meg.

Ahogy a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott rá, valóban mellőzendő lenne a IV/1. alatti rablási cselekménynél a /4/ bekezdés c./ pontjára utalás, hisz a vádlottak a cselekményt nem jelentős értékre követték el.

Az egy időben, vagy egymást követően több lőfegyverre, lőszerre megvalósított bűncselekmény valóban természetes egységet képez, ennek megfelelően 1 rb-ként minősítendő I.r. vádlott terhére a lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés büntette, mely törvényi egységen belül meghatározóbb a súlyosabban minősülő lőtérhez kapcsolódó lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés, melyet társtettesként követett el, ezért ezen elkövetői alakzatban került felelőssége megállapításra az egész cselekményre nézve.

Nem osztotta viszont az ítéletábra az ügyészi álláspontot az I-II.r. vádlottat érintő elkövetési alakzat tekintetében az emberölés büntette vonatkozásában. A tényállásban rögzített elkövetői magatartásokból egyértelműen levonható a II.r. vádlott felbujtói felelőssége, ugyanakkor a klasszikus felbujtói szerepből kilépett, amikor ténylegesen is részesévé vált a cselekménysornak. A helyszínre ketten mentek be, teljes szándék- és akarategységben jártak el a terveknek megfelelően, de az első rész-cselekményben tényállásszerű magatartást nem fejtett ki a II.r. vádlott.

Az I.r. vádlott irányába tett felszólítását tévesen értelmezte mindkét oldal, hisz ez már nem a felbujtói magatartás része, hanem mint pszichikai bűnsegéd értékelendő, amit azért szükséges tisztázni, mert egyebek mellett ezért sem foghat helyt a II.r. védőjének orvosszakértői vizsgálatra vonatkozó indítványa, a sértettet ért első lövés következményeit illetően. Ezen rész-cselekmény vonatkozásában helyes tehát a felbujtói magatartásra vonatkozó ügyészi okfejtés, ami megelőzi a bűnsegédi magatartást.

Nem értett egyet a táblabíráóság viszont azzal a levezetéssel, ami a második rész-cselekményre vonatkozik. Itt is vitathatatlan a teljes szándék- és akarategység, ugyanakkor **1. sértett** sérelmére elkövetett ölési cselekményt nem lehet további elemekre szétbontani, önmagában szemlélni II.r. vádlott ölési cselekményét, mintha önálló tettesként hajtotta volna egyedül végre az emberölést, ami az általa okozott sérülés alapján kétségtelenül ez esetben kísérleti szakban megrekedt volna. A vádlottak egymást kiegészítve, kiegészítve, együttesen hajtották végre a sértett élete elleni támadást, azaz mindketten tényállás-szerű magatartást fejtettek ki, és ez esetben töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, hogy nem lehet vizsgálni a végrehajtás egyes mozzanatait és hatását külön-külön. Ezt támasztja alá az erre vonatkozó orvosszakértői vélemény is, melynek megállapítása szerint a sértett halálát a lövések okozta sérülések következményeként fellépő külső és belső elvérzés okozta. Megállapítható tehát, hogy az ölési szándékkal leadott, az adott sérülést okozó II.r. vádlottól származó lövés ebből a szempontból nem vizsgálendő külön, az oksági kapcsolat nem szakadt meg, hisz azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy nagy fájdalommal járó, a sértett menekülését mindenképpen megakasztó traumás sokkrol van szó, ami közrehatott abban, hogy a mozgásképtelenné váló sértetthez oda tudott

menni az I.r. vádlott, és be tudta fejezni az ölési cselekményt. Megállapította mindezt az ítélőtábla, hogy a második részselekményt a vádlottak társtettesként követték el, és így a részességgel szembeni tettesi elkövetői alakzat dominanciája miatt a minősítést nem változtatta meg erre nézve sem.

A fentiek szerint tehát az ítélőtábla a jelenleg hatályos törvény szerint a vádlottak cselekményeit az alábbiak szerint minősítette megnevezve az egyes bűncselekmények minősítő körülményeit is.

I.r. vádlott vonatkozásában:

társtettesként, előre kitervelten, több emberen, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének a Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés a., b./, f. pont szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bűnszövetségben elkövetett rablás büntettének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pontja szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bűnszövetségben elkövetett rablás büntette kísérletének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pontja szerint,

1 rb. társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettének a Btk.325.§./1/ bekezdés a./ pont, /2/ bekezdés a./pont és /3/ bekezdése szerint,

kényszerítés hatósági eljárásban büntettének a Btk.278.§./1/ bekezdés /2/ bekezdés, I.fordulata szerint,

társtettesként, bűnszövetségben, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal és egy vagy több magánokirat egyidejű elvételével elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés ba, bb, bc, be. pont, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpontja szerint,

3 rb. társtettesként üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb./, bc./, pont /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként elkövetett lopás vétségének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont, bb./, bc./ alpontja szerint

II.r. vádlott vonatkozásában:

társtettesként, előre kitervelten, több emberen, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének a Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés a./, b./, f./ pont szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bűnszövetségben elkövetett rablás büntettének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./ pontja szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bűnszövetségben elkövetett rablás büntette kísérletének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pontja szerint,

társtettesként elkövetett löfegyverrel és lőszerral visszaélés büntettének a Btk.325.§./1/ bekezdés a./ pont, /2/ bekezdés a./ pont és /3/ bekezdés szerint,

társtettesként, bűnszövetségben, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal és egy vagy több magánokirat egyidejű elvételével elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés ba./, bb./, bc./, be./ pont, /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének kísérleteként a Btk. 370. § /1/, /2/ bekezdés b./ pontja, bb./, bc./ alpontok szerint,

üzletszerűen dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette a Btk. 370. § /1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb./, bc./, és /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként, üzletszerűen dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének a Btk. 370. § /1/, /2/ bekezdés bb./, bc./ és /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

3 rb. társtettesként üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb./, bc./, pont /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként elkövetett lopás vétségének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont, bb., bc./ alpontja szerint

folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett lopás büntette a Btk. 370. § /1/, /2/ bekezdés bb./ pont, /4/ bekezdés b./ pontja szerint,

III.r. vádlott vonatkozásában:

bűnsegédként, előre kitervelten, több emberen, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntettének a Btk.160.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés a., b./, f./ pont szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bűnszövetségben elkövetett rablás büntettének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pontja szerint,

társtettesként, fegyveresen, csoportosan, bünszövetségben elkövetett rablás büntette kísérletének a Btk.365.§./1/ bekezdés, /3/ bekezdés a./, c./ és d./pontja szerint,

bűnsegédként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntettének a Btk.325.§./1/ bekezdés a./pont, /2/ bekezdés a./pont és /3/ bekezdés szerint,

társtettesként, bünszövetségben, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal és egy vagy több magánokirat egyidejű elvételével elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés ba./, bb./, bc./, be./ pont, /3/ bekezdés b./pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként, üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás vétségének kísérleteként a Btk. 370. § /1/, /2/ bekezdés b./ pontja, bb./, bc./ alpontok szerint,

társtettesként, üzletszerűen dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette a Btk. 370. § /1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb./, bc./, és /3/ bekezdés b./ pont ba./ alpontja szerint,

3 rb. társtettesként üzletszerűen, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés bb./, bc./, pont /3/ bekezdés b./ pont, ba./ alpontja szerint,

társtettesként elkövetett lopás vétségének a Btk.370.§./1/ bekezdés, /2/ bekezdés b./pont, bb./, bc./ alpontja szerint.

A büntetés megváltoztatását célzó fellebbezések közül az ügyészi fellebbezést találta az ítélőtábla alaposnak. Az első fokú bíróság a büntetési céloknak megfelelő, a büntetés kiszabás szempontjait érvényesítő joghátrányt határozott meg I-II.r. esetében. A bűnösségi tényezőket feltárta, a súlyosító és enyhítő körülményeket csupán a főügyészi indítványban helyesen megjelölt elemekkel kell kiegészíteni, azaz további súlyosító, ahol a minősítésben nem szerepel, a csoportos elkövetés, valamint a bünszövetség, illetve kiemelendő, hogy a III.r. vádlottnál enyhítő a bűnsegédi szerep.

A vádlottak 2010-től sorozatosan követték el a lopási cselekményeket, 2 rb. fegyveres rablást is végrehajtottak, és így érkeztek el az élet elleni bűncselekményhez, ami mellett a szankció meghatározásánál az egyébként önmagukban sem súlytalan, hisz a fegyveres rablást elkövetőt a törvény 5-10 évig rendeli büntetni, és nagyszámú halmazatot alkotó bűncselekmények szinte értékelhetetlenek maradnak.

Büntető jogrendszerünk kiemelten védi az emberi életet, kimagasló ezen bűncselekmények társadalomra veszélyessége, ami kifejeződik a törvényben rendelt büntetési tételekben. Ezen belül kell elhelyezni a vádlottak által megvalósított, két

ember halálát okozó előre kitervelten, nyereségvágyból, több emberen elkövetett emberölés büntettének társadalomra veszélyességét, a konkrét tárgyi súlyát és az elkövetők személyében rejlő, mindezzel szorosan összefüggő társadalomra veszélyességet. Ezeket a körülményeket elemezve megkerülhetetlen annak kimondása, hogy mind indítékában, céljában, végig gondolásában és a bűncselekmény embertelen megvalósításában a közvéleményt alappal borzoló, kíméletlenséget mutató, szerencsére ritkán előforduló ölési cselekménnyel állunk szemben, ami alapvetően megkívánja a tetтарыos értékelést. A büntetés meghatározásánál tehát előtérbe kerül az általános büntetési cél, végeredményben a társadalom védelmének igénye.

Ugyanakkor nehezen kezelhető szakadékot jelent e döbbenetes bűnelkövetés és az azt megvalósító, 18. életévüket alig meghaladó elkövetők között húzódó ellentmondás. Az ügyész perbeszédében minderre pontosan rávilágított, valóban érthetetlen, semmilyen szinten nem megmagyarázható, hogy 2010-ig az ismert életvitelt folytató, családi háttérrel is rendelkező fiatal emberek, az életkorból adódó sajátosságokkal együtt, hogyan juthattak el idáig. Az e körben felvethető számtalan kérdésre a bíróság nem tudja a választ, de mindezt nem is feladata megválaszolni.

Vizsgálnia kellett viszont a vádlottak javára felhozható valamennyi körülményt is, hisz a büntetés-kiszabás részét képezi a kellő egyéniesítés, az adott joghátrány arányossága. A védelmi oldalról itt felhozott enyhítő körülményekkel együtt sem látott törvényes lehetőséget arra, hogy I-II.r. vádlottal szemben az első fokon alkalmazottnál enyhébb büntetést állapítsunk meg. A törvény az adott cselekmény tárgyi súlyától függetlenül úgy rendelkezik, hogy azzal szemben, aki a bűncselekményt 20. életéve betöltése előtt követi el, életfogytig tartó szabadságvesztés nem alkalmazható, azaz az ilyen életkorú elkövetőről a társadalom nem mond le. A jogalkotó tehát ezen a ponton kivette a bíróság kezéből a döntést, így ebben az irányban semmilyen értékelést, vélemény- nyilvánítást nem végezhet. Mint ahogyan a súlyosítási tilalom körében kifejtettek miatt azt sem értékelheti az ítélőtábla, hogy a jelenlegi generális maximum kimerítése indokolt vagy indokolatlan lenne. Mindenesetre ismerve az életkorhoz kapcsolódó kedvező anyagi jogi következményeket, a kiszabott 20 év fegyház be kell, hogy töltsen a büntetési célokat, ugyanakkor enyhébb joghátrány erre nem alkalmas.

A III.r. vádlottnál az alanyi oldalon számtalan, társaihoz mérten kedvezőbb körülmény merül fel, vitathatatlanul enyhébb emiatt a bűnösségi foka, aminek tükröződnie kell a büntetések belső arányaiba, és itt nem abból indultunk ki, hogy I-II.r. vádlottnál a törvényi szabályozás miatt eleve sérült a tetтарыos elv. Azzal viszont egyetértett a másodfokú bíróság, hogy az egyébként irányadó középértéket teljesen figyelmen kívül hagyta az első fokú bíróság, amikor a törvényi minimumot alig meghaladó mértékű fegyházbüntetést alkalmazott.

Az összes szempontra tekintettel ezért a másodfokú bíróság alaposnak találta a súlyosítási fellebbezést és a középértékhez közelítő szabadságvesztést szabott ki nála is új büntetésként.

A vádlottak vonatkozásában a fegyházbüntetés a Btk.37.§a/ ac/ és ad/ pontjain, a közügyektől eltiltás a Btk.61-62.§-án alapszik.

A feltételes kedvezmény legkorábbi időpontját az ítélőtábla a Btk. 38.§ /2/ bekezdés a/ pontja szerint határozta meg. A további bűnjelekről az ügyészi indítványnak megfelelően rendelkezett, az elkobzásra vonatkozó rendelkezés a Btk. 72.§ /1/ bekezdés d/ pontján, míg 2 db. fülvédő lefoglalásának megszüntetése és a sértettnek történő kiadása a Be. 155.§ /1/ és /2/ bekezdésén alapszik. Tekintve, hogy az ítélet egyéb rendelkezései mindhárom vádlott vonatkozásában törvényesek, egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I. r., II.r. és III. r. vádlottak vonatkozásában az ítélőtábla a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta. A megváltoztató rendelkezések a Be. 372.§ /1/ bekezdésén alapulnak.

A másodfokú bíróság a vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk.92.§-a alapján beszámította a szabadságvesztésbe mindhárom vádlott vonatkozásában.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381.§ /1/ bekezdése alapján rendelkezett.

Győr, 2014. március hó 7. napján

Dr.Kovács Tamás sk.	Dr.Takácsné dr. Helyes Klára sk.	Dr.Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Győri Törvényszék 2013. május 17. napján kihirdetett B. 81/2013/55.szám alatti ítéletének meg nem változtatott része I. r., II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerős és végrehajtható.

Győr, 2014. március hó 7. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó